Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

5. září 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření vůči Barmě/Myanmaru – Zákaz dovozu zboží pocházejícího nebo vyváženého z Barmy/Myanmaru – Nařízení (ES) č. 194/2008 – Článek 2 odst. 2 písm. a) – Teakové kmeny pocházející z Barmy/Myanmaru, které byly před přepravou do Evropské unie vyvezeny na Tchaj-wan a zde opracovány – Nařízení (EHS) č. 2913/92 – Celní kodex Společenství – Článek 24 – Pojem ‚podstatné zpracování nebo opracování‘ – Teakové kmeny, které byly na Tchaj-wanu zbaveny větví a kůry, nahrubo přiřezány do tvaru hranolů nebo rozřezány na teakové řezivo – Osvědčení o původu vydané orgány Tchaj-wanu – Hodnota tohoto osvědčení pro určení původu těchto teakových kmenů celními orgány členských států“

Ve věci C-67/23,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo) ze dne 17. listopadu 2022, došlým Soudnímu dvoru dne 8. února 2023, v trestním řízení vedeném proti

S. Z.,

za účasti:

W. GmbH,

Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení: A. Arabadžev, předseda senátu, T. von Danwitz, P. G. Xuereb (zpravodaj), A. Kumin a I. Ziemele, soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za S. Z.: G. Schwendinger, Rechtsanwalt,

* Jednací jazyk: němčina.

– za W. GmbH: K. Göcke, Rechtsanwältin,

– za Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof: P. Frank, jako zmocněnec,

– za Evropskou komisi: M. Carpus Carcea, C. Hödlmayr a F. Moro, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 odst. 2 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 194/2008 ze dne 25. února 2008, kterým se obnovují a zpřísňují omezující opatření vůči Barmě/Myanmaru a zrušuje nařízení (ES) č. 817/2006 (Úř. věst. 2008, L 66, s. 1).

2 Tato žádost byla předložena v rámci trestního řízení vedeného proti S. Z. za porušení zákazu dovozu zboží, které pochází nebo bylo vyvezeno z Barmy/Myanmaru.

Právní rámec

Unijní právo

KN

3 Celní zařazení zboží dováženého do Evropské unie se řídí kombinovanou nomenklaturou uvedenou v příloze I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. 1987, L 256, s. 1; Zvl. vyd. 02/02, s. 382), ve znění nařízení Komise (ES) č. 1214/2007 ze dne 20. září 2007 (Úř. věst. 2007, L 286, s. 1) (dále jen „KN“), která je založena na harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží (dále jen „HS“), který byl zaveden Mezinárodní úmluvou o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží uzavřenou v Bruselu dne 14. června 1983 v rámci Světové celní organizace (WCO) a která byla společně s protokolem o její změně ze dne 24. června 1986 schválena jménem Evropského hospodářského společenství rozhodnutím Rady 87/369/EHS ze dne 7. dubna 1987 (Úř. věst. 1987, L 198, s. 1; Zvl. vyd. 02/02, s. 288).

4 Podle čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2658/87 jsou prvních šest míst číselné kódy vztahující se k číslům a položkám nomenklatury HS a pouze sedmé a osmé místo určuje podpoložky KN.

5 Čísla 4403 a 4407 KN, která odpovídají týmž číslům HS, jsou nadepsána takto: „Surové dřevo, též odkorněné, zbavené dřevní běli nebo nahrubo opracované“ a „Dřevo rozřezané nebo štípané podélně, krájené nebo loupané, též hoblované, broušené nebo na koncích spojované, o tloušťce převyšující 6 mm“.

Celní kodex Společenství

6 Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. 1992, L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307, dále jen „celní kodex Společenství“), bylo od 1. května 2016 zrušeno a nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. 2013, L 269, s. 1, a oprava Úř. věst. 2013, L 287, s. 90). Vzhledem k době rozhodné z hlediska skutkových okolností sporu v původním řízení se však na tento spor nadále použije celní kodex Společenství.

7 Hlava II celního kodexu Společenství, nadepsaná „Podklady, na jejichž základě se stanovují dovozní nebo vývozní cla a další opatření při obchodu se zbožím“, obsahovala kapitolu 1, nadepsanou „Celní sazebník Evropských společenství a sazební zařazení zboží“, jejíž součástí byl článek 20 tohoto kodexu, který zněl takto:

„1. Cla a poplatky dlužné ze zákona v případě vzniku celního dluhu jsou založeny na celním sazebníku Evropských společenství.

[…]

3. Celní sazebník Evropských společenství obsahuje

[…]

d) preferenční sazební opatření obsažená v dohodách, které Společenství uzavřelo s některými zeměmi nebo s některými skupinami zemí a které upravují poskytování preferenčního sazebního zacházení;

e) preferenční sazební opatření přijatá jednostranně Společenstvím vůči některým zemím, skupinám zemí nebo územím;

[…]“

8 Kapitola 2 této hlavy II, nadepsaná „Původ zboží“, obsahovala oddíl 1, nadepsaný „Nepreferenční původ zboží“, a oddíl 2, nadepsaný „Preferenční původ zboží“.

9 Tento oddíl 1 obsahoval článek 22 celního kodexu Společenství, který stanovil:

„Články 23 až 26 vymezují nepreferenční původ zboží pro účely

a) použití celního sazebníku Evropských společenství, s výjimkou opatření uvedených v čl. 20 odst. 3 písm. d) a e);

b) použití nesazebních opatření stanovených zvláštními předpisy Společenství upravujícími obchod se zbožím;

c) vystavení a vydání osvědčení o původu zboží.“

10 Článek 23 tohoto kodexu stanovil:

„1. Za zboží pocházející z určité země se považuje zboží, které bylo zcela získáno nebo vyrobeno v této zemi.

2. ‚Zbožím zcela vyrobeným nebo získaným v určité zemi' se rozumí

[…]

b) rostlinné produkty sklizené v této zemi;

[…]"

11 Článek 24 uvedeného kodexu stanovil:

„Zboží, na jehož výrobě se podílely dvě nebo více zemí, pochází ze země, kde došlo k poslednímu podstatnému hospodářsky zdůvodněnému zpracování nebo opracování, které bylo provedeno v podnicích k tomu vybaveným a které vyústilo v nový výrobek nebo představuje důležitý stupeň výroby."

12 Článek 26 téhož kodexu stanovil:

„1. Celní předpisy nebo jiné zvláštní právní předpisy Společenství mohou stanovit, že původ zboží musí být prokázán předložením určitého dokladu.

2. I tehdy, kdy je doklad předložen, mohou v případě vážných pochybností celní orgány požadovat dodatečné doklady prokazující, že původ zboží je stanoven v souladu s příslušnými předpisy Společenství."

Nařízení (EHS) č. 2454/93

13 Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. 1993, L 253, s. 1; Zvl. vyd. 02/06, s. 3), bylo zrušeno prováděcím nařízením Komise (EU) 2016/481 ze dne 1. dubna 2016 o zrušení nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. 2016, L 87, s. 24). Vzhledem k době rozhodné z hlediska skutkových okolností sporu v původním řízení se však na tento spor nadále použije nařízení č. 2454/93.

14 Toto posledně uvedené nařízení obsahovalo přílohu 13a, která do něj byla vložena nařízením Komise (EU) č. 1063/2010 ze dne 18. listopadu 2010 (Úř. věst. 2010, L 307, s. 1), a která obsahovala část II, nadepsanou „Seznam produktů a opracování nebo zpracování, která udělují status původu", která stanovila zejména následující:

Kód harmonizovaného systému	Popis zboží	Způsobilá operace (opracování nebo zpracování prováděné na nepůvodních materiálech, které uděluje status původu)
[…]	[…]	[…]
ex kapitola 44	Dřevo a dřevěné výrobky; dřevěné uhlí, kromě:	Výroba z materiálů kteréhokoli čísla, kromě materiálů stejného čísla jako produkt nebo výroba, v níž hodnota všech použitých materiálů nepřesahuje 70 % ceny produktu ze závodu
ex 4407	Dřevo rozřezané nebo štípané podélně, krájené nebo loupané, hoblované, broušené pískem nebo na koncích spojované, o tloušťce převyšující 6 mm	Hoblování, broušení pískem nebo spojování na koncích
[…]	[…]	[…]

Nařízení č. 194/2008

15 Nařízení č. 194/2008 bylo s účinností od 3. května 2013 zrušeno nařízením Rady (EU) č. 401/2013 ze dne 2. května 2013 o omezujících opatřeních s ohledem na situaci v Myanmaru/Barmě a o zrušení nařízení (ES) č. 194/2008 (Úř. věst. 2013, L 121, s. 1). Vzhledem k době rozhodné z hlediska skutkových okolností sporu v původním řízení se však na tento spor nadále použije nařízení č. 194/2008.

16 Body 6 a 7 odůvodnění nařízení č. 194/2008 uváděly:

„(6) Rada a pře[d]stavitelé mezinárodního společenství již více než deset let opakovaně odsuzují režim Barmy/Myanmaru za používání mučení, okamžitých a svévolných poprav, nucené práce, zneužívání žen, zatýkání politických odpůrců, nucené vysidlování obyvatelstva a omezování základních práv a svobody projevu, pohybu a shromažďování. Vzhledem k dlouhotrvajícímu a neustávajícímu vážnému porušování základních práv vojenským režimem, včetně nedávného brutálního potlačení pokojných demonstrací, mají omezující opatření stanovená tímto nařízením význam pro prosazování úcty k základním lidským právům, a slouží tak k ochraně veřejné mravnosti.

(7) Nová omezující opatření jsou zaměřena na odvětví představující zdroje příjmů vojenského režimu v Barmě/Myanmaru. Nová omezující opatření se proto vztahují na dřevo a výrobky ze dřeva, na černé uhlí, zlato, stříbro, některé obecné kovy, drahokamy a polodrahokamy. V rámci těchto odvětví pak určitá opatření omezují dovoz, vývoz a investice. Seznam subjektů, na něž se tato nová omezení investic a finanční pomoci vývozu vztahují, by měl odpovídat seznamu uvedenému v příloze I společného postoje [Rady] 2007/750/SZBP [ze dne 19. listopadu 2007, kterým se mění společný postoj 2006/318/SZBP, kterým se obnovují omezující opatření vůči Barmě/Myanmaru (Úř. věst. 2007, L 308, s.1)], který obsahuje subjekty v Barmě/Myanmaru působící v těchto odvětvích.“

17 Článek 1 uvedeného nařízení, obsažený v kapitole 1 tohoto nařízení, nadepsané „Definice“, stanovil:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

a) ‚dovozem‘ vstup zboží na celní území Společenství nebo jiná území, na něž se vztahuje Smlouva [o ES] za podmínek stanovených v jejím článku 299 [ES]. […]

[…]“

18 V kapitole 2 nařízení č. 194/2008, nadepsané „Omezení dovozu a nákupu“, článek 2 tohoto nařízení v odstavcích 1 až 3 stanovil:

„1. Příloha I zahrnuje zboží těchto kategorií:

a) kulatina, užitkové dřevo a dřevařské výrobky;

b) černé uhlí a některé kovy; a

c) drahokamy a polodrahokamy.

2. Zakazuje se

a) dovoz zboží uvedeného v příloze I, pokud toto zboží
   i) pochází z Barmy/Myanmaru nebo
   ii) bylo vyvezeno z Barmy/Myanmaru;

b) nákup zboží nacházejícího se v Barmě/Myanmaru a uvedeného v příloze I;

c) přeprava zboží uvedeného v příloze I, pokud toto zboží pochází z Barmy/Myanmaru nebo je vyváženo z Barmy/Myanmaru do jakékoliv jiné země a jeho konečné místo určení se nachází uvnitř Společenství; nebo

d) vědomá a záměrná účast na činnostech, jejichž přímým nebo nepřímým cílem nebo důsledkem je obejití zákazů uvedených v písmenech a), b) nebo c).

3. Původ zboží se stanoví v souladu s příslušnými ustanoveními [celního kodexu Společenství].“

19 Příloha I uvedeného nařízení byla nadepsána „[s]eznam zboží, které podléhá omezením dovozu a nákupu podle článku 2“. V bodě A této přílohy, nadepsaném „Kulatina, užitkové dřevo a dřevařské výrobky“, bylo uvedeno zboží spadající pod čísla 4403 a 4407 KN.

Německé právo

20 Ustanovení § 34 odst. 4 bodu 2 Außenwirtschaftsgesetz (zákon o zahraničním obchodu), ve znění ze dne 27. května 2009, (dále jen „zákon o zahraničním obchodu“), stanovilo:

„Trestem odnětí svobody od šesti měsíců do pěti let bude potrestán každý, kdo

[…]

2) poruší přímo použitelný, v *Bundesanzeiger* zveřejněný, zákaz vývozu, dovozu, převozu, dopravy, prodeje, dodání, zpřístupnění, předání, poskytování služeb, investování a podpory nebo obcházení uvedeného zákazu, stanovený právním předpisem Evropských společenství, jenž byl přijat k provedení hospodářské sankce, kterou přijala Rada Evropské unie v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky […].“

21 Nařízení č. 194/2008, které je na území Spolkové republiky Německo přímo použitelné, bylo, pokud jde o jeho čl. 2 odst. 2 písm. a), o který se jedná ve sporu v původním řízení, zveřejněno v *Bundesanzeiger* dne 22. října 2009.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

22 S. Z. byl jediným jednatelem společnosti se sídlem v Hamburku (Německo), která obchodovala s teakovým dřevem pocházejícím z Barmy/Myanmaru (dále jen „dotčená společnost“). Toto dřevo bylo používáno především pro stavbu lodí. Tato společnost byla právním předchůdcem společnosti W. GmbH, která je vlastníkem konfiskovaného zboží a účastníkem řízení o konfiskaci, o které se jedná ve věci v původním řízení.

23 Rozsudkem Landgericht Hamburg (Zemský soud v Hamburku, Německo) ze dne 27. dubna 2021 byl S. Z. odsouzen za porušení § 34 odst. 4 bodu 2 zákona o zahraničním obchodu k trestu odnětí svobody v délce jednoho roku a devíti měsíců. Landgericht Hamburg (Zemský soud v Hamburku) současně rozhodl, že společnosti W. budou zkonfiskovány teakové kmeny (dále jen „dotčené zboží“) a částka 3 310 902,98 eur, která odpovídá hodnotě výnosů vyplývajících z uvedeného porušení.

24 V této souvislosti uvedený soud konstatoval, že dotčená společnost, kterou řídil S. Z., pokračovala v dovozu teakového dřeva z Barmy/Myanmaru a jeho uvádění na trh v období od října 2009 do května 2011, tedy poté, co vstoupilo v platnost nařízení č. 194/2008, kterým se zakazuje dovoz zboží pocházejícího nebo vyvezeného z Barmy/Myanmaru. Dodavatel této společnosti, který má sídlo na Tchaj-wanu, v Barmě/Myanmaru pokácel teakové stromy, poté kmeny těchto stromů přepravil na Tchaj-wan, kde je opracoval na tamních pilách.

25 Uvedený soud kromě toho konstatoval, že tyto kmeny na Tchaj-wanu prošly třemi druhy opracování. Některé z nich byly pouze zbaveny větví a kůry. Jiné byly zbaveny větví a kůry a poté nahrubo opracovány do hranatého tvaru, tedy přiřezány do hranolových klád. Některé kmeny byly nakonec rozřezány na fošny nebo prkna, tedy na teakové řezivo. Po tomto opracování a získání osvědčení o původu vydaného orgány na Tchaj-wanu bylo dřevo přepraveno lodí do Hamburku, kde si ho převzala dotčená společnost.

26 Tentýž soud konstatoval, že předmětné teakové dřevo pocházelo v důsledku opracování, které bylo provedeno na Tchaj-wanu, z Tchaj-wanu, to znamená, že nebyl porušen čl. 2 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení č. 194/2008, který zakazoval dovoz zboží pocházejícího z Barmy/Myanmaru. Měl však za to, že i přes jeho přepravu na Tchaj-wan a opracování na pile, kterému bylo toto teakové dřevo podrobeno, neztratilo status výrobku vyvezeného z Barmy/Myanmaru ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. a) bodu ii), a je tedy třeba konstatovat porušení posledně uvedeného ustanovení.

27 S. Z. a W. podali proti rozsudku Landgericht Hamburg (Zemský soud v Hamburku) ze dne 27. dubna 2021 opravný prostředek „*Revision*“ k Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo), který je předkládajícím soudem. Podle jejich názoru nebyly dotčené kmeny pouze přepraveny z Barmy/Myanmaru do Německa přes Tchaj-wan, ale byly v této třetí zemi opracovány nebo zpracovány, čímž získaly nový původ, a proto orgány na Tchaj-wanu vydaly osvědčení o původu, v nichž byl jako země původu uveden Tchaj-wan. Dotčenými výrobky tedy není dřevo pocházející z Barmy/Myanmaru, ale výrobky z tchajwanského dřeva, které byly dovezeny do Německa. Dotčené výrobky proto nebyly dovezeny v rozporu s čl. 2 odst. 2 písm. a) bodem i) nařízení č. 194/2008. Kromě toho dotčené teakové dřevo dovezené na území Unie nebylo vyvezeno z Barmy/Myanmaru ve smyslu tohoto čl. 2 odst. 2 písm. a) bodu ii), nýbrž z Tchaj-wanu.

28 Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (Nejvyšší státní zástupce při Spolkovém soudním dvoru, Německo) (dále jen „Nejvyšší státní zástupce“) se ztotožnil s posouzením Landgericht Hamburg (zemský soud v Hamburku). V podstatě konstatoval, že v projednávaném případě vedlo opracování teakového dřeva vyvezeného z Barmy/Myanmaru pouze ke změně původu tohoto zboží, avšak bez toho, aby se z něj stalo jiné zboží.

29 V této souvislosti předkládající soud zaprvé uvádí, že dovoz dotčených výrobků představuje trestný čin podle § 34 odst. 4 bodu 2 zákona o zahraničním obchodu ve spojení s čl. 2 odst. 2 písm. a) nařízení č. 194/2008, pokud opracování nebo zpracování, ke kterému došlo na Tchaj-wanu, nepostačovalo k tomu, aby byl dotčenému teakovému dřevu přiznán nový původ, a toto dřevo tedy i nadále pochází z Barmy/Myanmaru ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. a) bodu i) tohoto nařízení.

30 Předkládající soud má s ohledem na rozsudky ze dne 26. ledna 1977, Gesellschaft für Überseehandel (49/76, EU:C:1977:9), týkající se kaseinu, a ze dne 23. února 1984, Zentrag (93/83, EU:C:1984:78), týkající se hovězího masa, pochybnosti o tom, zda opracování, kterým teakové dřevo vytěžené v Barmě/Myanmaru prošlo na Tchaj-wanu, bylo natolik podstatné, že se toto dřevo stalo na základě článku 24 celního kodexu Společenství zbožím pocházejícím z Tchaj-wanu. Poukazuje však na skutečnost, že rozřezání surového teakového dřeva na řezivo vede ke změně čísla HS, protože surové dřevo spadá pod číslo 4403 HS a dřevo rozřezané o tloušťce převyšující 6 mm spadá pod číslo 4407 HS. V případech, které vedly k vydání uvedených rozsudků přitom k žádné změně čísla v důsledku operací, kterými prošla obchodní úprava hovězího masa nebo kaseinu, nedošlo. Změna sazebního zařazení na úrovni čtyřmístného čísla HS by mohla naznačovat, že výrobek prošel podstatným opracováním, protože HS je založen na systému, který postupuje od přírodních produktů a surovin k výrobkům, které prošly stále vyšším stupněm zpracování.

31 Zadruhé předkládající soud uvádí, že v případě, že by řezání, které proběhlo na Tchaj-wanu, vedlo ke změně původu, dotčený dovoz by představoval trestný čin, pokud by dotčené teakové kmeny byly vyvezeny z Barmy/Myanmaru v rozporu s čl. 2 odst. 2 písm. a) bodem ii) nařízení č. 194/2008.

32 V této souvislosti se předkládající soud, na rozdíl od Landgericht Hamburg (Zemský soud v Hamburku) a Nejvyššího státního zástupce, přiklání k názoru, že výraz „vyvezeno z Barmy/Myanmaru“, který je uveden v tomto čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě ii), je třeba vykládat v tom smyslu, že pod tento výraz spadá pouze zboží dovezené do Unie přímo z Barmy/Myanmaru, a nikoli zboží, které bylo přepraveno do třetí země, v projednávané věci na Tchaj-wan, a poté do Unie, a to bez ohledu na to, zda bylo v této třetí zemi opracováno nebo zpracováno tak, aby mu byl přiznán nový původ. Pokud by byl tento výklad přijat, S. Z. by uvedený čl. 2 odst. 2 písm. a) bod ii) nařízení č. 194/2008 neporušil.

33 Podle předkládajícího soudu by výklad uvedeného výrazu, který přijal Landgericht Hamburg (Zemský soud v Hamburku) a Nejvyššího státního zástupce, zbavil čl. 2 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení č. 194/2008 jakékoli samostatného rozsahu působnosti, a vedl by k tomu, že zboží ze třetích zemí, které bylo vyrobeno ze surovin nebo výrobků pocházejících z Barmy/Myanmaru, by podléhalo zákazu dovozu stanovenému v čl. 2 odst. 2 písm. a), což nebylo záměrem unijního normotvůrce.

34 Zatřetí a konečně se předkládající soud táže, zda taková osvědčení o původu, jako jsou osvědčení vydaná tchajwanskými orgány, jsou závazná pro celní orgány členských států při přezkumu, zda byl porušen zákaz dovozu stanovený v čl. 2 odst. 2 písm. a) nařízení č. 194/2008.

35 Za těchto podmínek se Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být výraz ‚pochází z Barmy/Myanmaru' uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě i) nařízení [č. 194/2008] vykládán v tom smyslu, že žádné z níže uvedených způsobů opracování teakových kmenů, které vyrostly v Myanmaru, ve třetí zemi (v projednávané věci na Tchaj-wanu) nemělo za následek změnu původu, takže příslušně opracované teakové dřevo je i nadále zbožím, které ‚pochází z Barmy/Myanmaru':

– zbavení teakových kmenů větví a kůry;

– opracování teakových kmenů do tvaru ‚*teak-squares*' (kmeny zbavené větví a kůry a přiřezané do tvaru hranolů);

– rozřezání teakových kmenů na fošny nebo prkna (řezivo)?

2) Musí být výraz ‚vyvezeno z Barmy/Myanmaru' uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě ii) nařízení č. 194/2008 vykládán v tom smyslu, že se týká pouze zboží, které bylo do [Unie] vyvezeno přímo z [Barmy/]Myanmaru, takže na zboží, které bylo nejprve převezeno do třetí země (v projednávané věci na Tchaj-wan) a odtud přepraveno dále do Unie, se tato právní úprava nevztahuje, a sice nezávisle na tom, zda bylo v třetí zemi podrobeno opracování nebo zpracování, které mu uděluje nový původ?

3) Musí být čl. 2 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení č. 194/2008 vykládán v tom smyslu, že osvědčení o původu zboží vydané v třetí zemi (v projednávané věci na Tchaj-wanu), podle něhož rozřezané respektive přiřezané teakové kmeny pocházející z Myanmaru získaly tímto zpracováním v třetí zemi její původ, není pro posouzení porušení zákazu dovozu stanoveného v čl. 2 odst. 2 [písm. a)] nařízení č. 194/2008 závazné?"

K předběžným otázkám

K první otázce

36 Podle ustálené judikatury platí, že v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z tohoto hlediska Soudnímu dvoru přísluší případně přeformulovat otázky, které jsou

mu položeny. Soudní dvůr kromě toho může zohlednit i normy unijního práva, na které vnitrostátní soud ve svých otázkách neodkázal (rozsudek ze dne 7. září 2023, Groenland Poultry, C-169/22, EU:C:2023:638, bod 47 a citovaná judikatura).

37 Předkládající soud ve své první otázce odkázal pouze na čl. 2 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení č. 194/2008.

38 Toto ustanovení zakazuje dovoz zboží uvedeného v příloze I tohoto nařízení, pokud toto zboží pochází z Barmy/Myanmaru. Bod A této přílohy se týká kategorie „[k]ulatina, užitkové dřevo a dřevařské výrobky“.

39 Podle čl. 2 odst. 3 uvedeného nařízení se původ zboží stanoví v souladu s příslušnými ustanoveními celního kodexu Společenství. V projednávané věci je příslušným ustanovením tohoto kodexu jeho článek 24.

40 Tento článek 24 stanoví, že „[z]boží, na jehož výrobě se podílely dvě nebo více zemí, pochází ze země, kde došlo k poslednímu podstatnému hospodářsky zdůvodněnému zpracování nebo opracování, které bylo provedeno v podnicích k tomu vybaveným a které vyústilo v nový výrobek nebo představuje důležitý stupeň výroby“.

41 Proto je třeba konstatovat, že podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 2 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení č. 194/2008 ve spojení s článkem 24 celního kodexu Společenství musí být vykládán v tom smyslu, že zbavení teakových kmenů větví a kůry, jejich přiřezání do tvaru hranolů nebo jejich rozřezání na řezivo představuje zpracování nebo opracování, které určuje původ zboží získaného těmito postupy.

K přípustnosti

42 Společnost W. částečně zpochybňuje přípustnost první otázky tím, že tvrdí, že otázka, zda zbavení teakových kmenů větví a kůry může vést ke změně původu takovéhoto zboží není relevantní, protože podle zjištění Landgericht Hamburg (Zemský soud v Hamburku), kterými je předkládající soud vázán, nebylo toto zboží ve věci v původním řízení do Německa dovezeno, neboť dovezeny byly pouze teakové kmeny nahrubo opracované do tvaru hranolů a teakové řezivo.

43 V této souvislosti je třeba připomenout, že v rámci spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy zavedené článkem 267 SFEU je věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání rozsudku, tak relevanci otázek, které Soudnímu dvoru klade. Týkají-li se tedy předběžné otázky výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudek ze dne 9. března 2023, Sogefinancement, C-50/22, EU:C:2023:177, bod 16 a citovaná judikatura).

44 Z toho vyplývá, že se k otázkám týkajícím se unijního práva váže domněnka relevance. Odmítnutí rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem ze strany Soudního dvora je možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 9. března 2023, Sogefinancement, C-50/22, EU:C:2023:177, bod 17 a citovaná judikatura).

45 Tak tomu však v projednávané věci není.

46 Z předkládacího rozhodnutí totiž zjevně nevyplývá, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení. Kromě toho je třeba konstatovat, že první otázka nemá hypotetickou povahu a dále, že Soudní dvůr disponuje skutkovými a právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na uvedenou otázku.

47 Je tedy třeba rozhodnout o výkladu čl. 2 odst. 2 písm. a) bodu i) nařízení č. 194/2008 ve spojení s článkem 24 celního kodexu Společenství, pokud jde o tři druhy opracování uvedené v první otázce.

K věci samé

48 Z článku 24 celního kodexu Společenství vyplývá, že pokud se na výrobě zboží podílejí dvě nebo více zemí, je určujícím kritériem pro určení původu zboží kritérium posledního podstatného zpracování nebo opracování tohoto zboží (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. května 2021, Renesola UK, C-209/20, EU:C:2021:400, bod 38 a citovaná judikatura).

49 Kromě toho se určení původu zboží musí zakládat na objektivním a skutečném rozlišování mezi výchozím výrobkem a zpracovaným výrobkem, při kterém je třeba zohlednit zejména specifické materiální vlastnosti každého z těchto výrobků (rozsudek ze dne 11. února 2010, Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, bod 45 a citovaná judikatura).

50 Soudní dvůr již rozhodl, že výraz „poslední podstatné zpracování nebo opracování“ ve smyslu článku 24 celního kodexu Společenství musí být chápán tak, že odkazuje na fázi výrobního procesu, během níž dotčené zboží získá své určení, jakož i specifické vlastnosti a složení, které předtím nemělo a které nemají později projít významnými kvalitativními změnami (rozsudek ze dne 20. května 2021, Renesola UK, C-209/20, EU:C:2021:400, bod 38 a citovaná judikatura).

51 Operace, které mají vliv na podobu výrobku pro účely jeho použití, jež však nevedou k významné kvalitativní změně jeho vlastností, tedy nejsou způsobilé k určení původu tohoto výrobku (rozsudek ze dne 11. února 2010, Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, bod 46 a citovaná judikatura).

52 V důsledku toho zpracování výrobku, které nevede k podstatné změně jeho vlastností a složení, protože toto zpracování spočívá pouze v rozdělení výrobku a změny jeho vzhledu, nepředstavuje dostatečně významnou kvalitativní změnu, na kterou by bylo možné nahlížet jako na úpravu, která vedla k vyrobení nového výrobku, nebo představuje důležitý stupeň výroby uvedeného výrobku (rozsudek ze dne 11. února 2010, Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, bod 47 a citovaná judikatura).

53 Za těchto podmínek, pokud jde o první druh opracování, to znamená zbavení dotčených teakových kmenů větví a kůry, ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, nevyplývá, že by toto opracování dalo těmto kmenům jejich zamýšlené určení, jakož i specifické vlastnosti a složení, které předtím neměly a které následně nemohou doznat žádných významných kvalitativních změn. Naopak, tento druh opracování se jeví, s výhradou ověření předkládajícím soudem, jako jednoduché opracování, které ovlivňuje pouze vzhled dřeva. Jak přitom bylo uvedeno v bodě 52 tohoto rozsudku, takovouto operaci nelze považovat za výrobu nového výrobku nebo za důležitý stupeň výroby dotčeného výrobku, a tedy za určující pro jeho původ.

54 Pokud jde o druhý druh opracování, tedy o opracování dotčených teakových kmenů, které byly před tím zbaveny větví a kůry, do tvaru hranolů, to znamená o jejich přiřezání do tvaru rovnoběžnostěnu, jehož stěny tvoří pravoúhlé čtyřúhelníky, nezdá se, že by v projednávaném případě toto opracování těmto kmenům dalo jejich zamýšlený účel použití, jakož i specifické vlastnosti a složení, které předtím neměly, a které následně nemohou doznat žádných významných kvalitativních změn ve smyslu judikatury citované v bodě 50 tohoto rozsudku. Naopak, jak uvedl sám S. Z. a společnost W., tento druhý druh opracování představuje nezbytný mezistupeň při výrobě řeziva. Tento druhý druh opracování proto nemůže být považován za určující pro původ uvedených kmenů.

55 S. Z. a společnost W. nicméně tvrdí, že z rozsudku ze dne 10. prosince 2009, HEKO Industrieerzeugnisse (C-260/08, EU:C:2009:768), jakož i z přílohy 22-03 k nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 ze dne 28. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie (Úř. věst. 2015, L 343, s. 1), vyplývá, že změna původu musí být v zásadě konstatována tehdy, pokud opracování nebo zpracování surového dřeva vede k podstatnému zvýšení hodnoty dřeva, ze které je nutno obecně vycházet tehdy, pokud přesáhne 30 %. V projednávaném případě se přitom podle S. Z. a společnosti W. hodnota dotčených teakových kmenů po jejich opracování do tvaru hranolů zvýšila o více než 30 %. V každém případě, i kdyby se hodnota těchto kmenů nezvýšila o 30 %, vzhledem k tomu, že jejich opracování do tvaru hranolu vyžaduje speciální zařízení na pile a mohou ho provádět pouze odborníci speciálně vyškolení za tímto účelem, je nutno tento druh opracování považovat za určující pro původ uvedených kmenů.

56 V této souvislosti je třeba zaprvé uvést, že pokud jde o hodnotu, kterou mělo přiřezání do tvaru hranolu dotčeným teakovým kmenům přinést, Soudní dvůr, pokud jde o otázku, zda montáž různých součástí představuje podstatné zpracování nebo opracování, zajisté rozhodl, že existují situace, ve kterých nemusí být zkoumání na základě technických kritérií rozhodující pro určení původu zboží, a je třeba v těchto případech podpůrně zohlednit jiná jasná a objektivní kritéria, jako je kritérium přidané hodnoty, které v případě zboží složeného z mnoha různých částí umožňuje vysvětlit, v čem spočívá podstatné zpracování určující jeho původ (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. prosince 2009, HEKO Industrieerzeugnisse, C-260/08, EU:C:2009:768, body 30 a 31).

57 Nicméně v případě postupu, o který se jedná ve věci v původním řízení, se nejedná o montážní postup, při kterém jsou sestavovány různé části, který spočívá ve spojení velkého počtu částí za účelem vytvoření nového koherentního celku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. prosince 1989, Brother International, C-26/88, EU:C:1989:637, bod 13), nýbrž o rozřezání výchozího výrobku.

58 Je tedy třeba konstatovat, že v projednávaném případě nelze použít podpůrné kritérium přidané hodnoty, které vyplývá z judikatury uvedené v bodě 56 tohoto rozsudku.

59 Zadruhé, pokud jde o údaje týkající se výrobků spadajících pod číslo 44 HS, které jsou uvedeny v tabulce v části II přílohy 22-03 nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446, na které se S. Z. a společnost W. odvolávají, je třeba uvést, že toto nařízení v přenesené pravomoci není použitelné *ratione temporis*. Toto nařízení v přenesené pravomoci je totiž použitelné od 1. května 2016, zatímco dovozy o které se jedná ve věci v původním řízení, se uskutečnily

v letech 2009 až 2011. Tyto údaje jsou však totožné s údaji, které jsou uvedeny v příloze 13a nařízení č. 2454/93, která byla do tohoto posledně uvedeného nařízení vložena nařízením č. 1063/2010, které je použitelné od 1. ledna 2011, a tedy i na dovozy uskutečněné od tohoto data.

60 Vzhledem k tomu stačí uvést, že tato posledně uvedená příloha stanoví pouze pravidla týkající se preferenčního původu zboží, a nikoli pravidla týkající se nepreferenčního původu zboží, o který se jedná v projednávané věci.

61 Konečně, pokud jde o okolnost, které se dovolávají S. Z. a společnost W., že výroba hranolů z teakových kmenů vyžaduje speciální zařízení na řezání a mohou ji provádět jen speciálně vyškolení odborníci, je třeba uvést, že ze samotného znění článku 24 celního kodexu Společenství vyplývá, že provedení opracování v podniku, který je k tomu vybaven, nepostačuje k tomu, aby toto opracování mohlo být považováno za podstatné ve smyslu tohoto článku.

62 Za těchto okolností je třeba konstatovat, že opracování dotčených teakových kmenů do tvaru hranolů nepředstavuje zpracování nebo opracování určující původ tohoto zboží.

63 Pokud jde o třetí druh opracování, to znamená o rozřezání teakových kmenů na řezivo, zdá se, že na rozdíl od toho, co tvrdí nejvyšší státní zástupce, tento postup nepředstavuje pouhé rozřezání, protože zahrnuje vícero fází, příslušné kmeny totiž musí být před rozřezáním na prkna zbaveny větví, kůry a opracovány do tvaru hranolů.

64 Kromě toho zboží, které vzniklo tímto druhem opracování, spadá do pokročilého stadia výrobního procesu zboží, které je určeno, stejně jako v projednávané věci, ke stavbě lodí. Zpracování na řezivo může být totiž považováno za fázi výrobního procesu, během níž dotčené zboží získává své určení, jakož i specifické vlastnosti a složení, které dosud nemělo a které nemají následně projít významnými kvalitativními změnami ve smyslu judikatury citované v bodě 50 tohoto rozsudku.

65 Tento závěr potvrzuje skutečnost, že teakové kmeny a teakové kmeny opracované do tvaru hranolů jsou zařazeny do čísla 4403 KN jako surové dřevo, zatímco teakové řezivo je zařazeno v pokročilejší fázi opracování do čísla 4407 KN.

66 Z judikatury totiž vyplývá, že změna čísla sazebního zařazení zboží, způsobená jeho zpracováním naznačuje podstatnou povahu jeho zpracování nebo opracování (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. září 2023, Stappert Deutschland, C-210/22, EU:C:2023:693, bod 58 a citovaná judikatura).

67 Proto lze třetí druh opracování, který spočíval ve zpracování dotčených teakových kmenů na řezivo, považovat za opracování, díky němuž tyto kmeny získávají podle článku 24 celního kodexu Společenství původ z Tchaj-wanu.

68 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět, že čl. 2 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení č. 194/2008 ve spojení s článkem 24 celního kodexu Společenství musí být vykládán v tom smyslu, že

– zbavení větví a kůry nebo opracování teakových kmenů do tvaru hranolů nepředstavuje zpracování nebo opracování určující původ zboží, které bylo získáno těmito postupy;

– zpracování teakových kmenů na řezivo představuje zpracování nebo opracování určující původ zboží, které bylo získáno tímto postupem.

K druhé otázce

69 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda výraz „vyvezeno z Barmy/Myanmaru“ uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě ii) nařízení č. 194/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že se toto ustanovení vztahuje pouze na zboží, které bylo do Unie dovezeno přímo z Barmy/Myanmaru.

70 Podle ustálené judikatury Soudního dvora v tomto ohledu platí, že při výkladu ustanovení unijního práva je třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (rozsudek ze dne 14. května 2024, Stačev, C-15/24 PPU, EU:C:2024:399, bod 72 a citovaná judikatura).

71 Zaprvé, pokud jde o znění čl. 2 odst. 2 písm. a) bodu ii) nařízení č. 194/2008, výraz „vyvezeno z Barmy/Myanmaru“ může bez dalšího upřesnění zahrnovat výrobky dovážené jak přímo, tak nepřímo z této země.

72 Vzhledem k tomu je třeba, pokud jde zadruhé o kontext čl. 2 odst. 2 písm. a) nařízení č. 194/2008, připomenout, že toto ustanovení obsahuje dva zákazy dovozu z Barmy/Myanmaru, a to zaprvé zákaz dovozu zboží pocházejícího z této země, uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě i), a zadruhé zákaz dovozu zboží, které bylo z uvedené země vyvezeno, uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě ii).

73 Cílem čl. 2 odst. 2 písm. a) bodu i) nařízení č. 194/2008 bylo právě zajistit, aby zboží, které „pochází z Barmy/Myanmaru“, spadalo do rozsahu působnosti tohoto nařízení, i když nebylo do Unie dovezeno přímo z Barmy/Myanmaru, nýbrž přes třetí země. Toto ustanovení by však bylo nadbytečné, pokud by čl. 2 odst. 2 písm. a) bod ii) tohoto nařízení byl vykládán v tom smyslu, že veškeré zboží, které se v určitém okamžiku nacházelo v Barmě/Myanmaru – tedy i zboží, které pocházelo z Barmy/Myanmaru a které již nepochází z Barmy/Myanmaru z důvodu podstatného zpracování nebo opracování ve třetí zemi – spadá do rozsahu působnosti tohoto posledně uvedeného ustanovení.

74 Zatřetí z bodu 6 odůvodnění nařízení č. 194/2008 vyplývá, že jeho cílem bylo vzhledem k dlouhotrvajícímu a neustávajícímu vážnému porušování lidských práv vojenským režimem v Barmě/Myanmaru přispět prostřednictvím obnovení a zpřísnění omezujících opatření přijatých vůči této zemi k podpoře dodržování základních práv a usilovat o ochranu etických zásad ve společnosti. Z bodu 7 odůvodnění tohoto nařízení dále vyplývá, že cílem nových omezujících opatření stanovených uvedeným nařízením bylo zaměřit se na odvětví, která jsou zdrojem příjmů pro tento vojenský režim, jako je dřevo a výrobky ze dřeva. Z těchto cílů nařízení č. 194/2008 přitom nevyplývá, že úmyslem unijního normotvůrce při přijetí tohoto nařízení, které se týkalo Barmy/Myanmaru, bylo podřídit zákazu dovozu stanovenému v čl. 2 odst. 2 písm. a) uvedeného nařízení veškeré zboží pocházející ze třetích zemí, které bylo vyrobeno ze zboží pocházejícího z Barmy/Myanmaru.

75 S ohledem na výše uvedené je třeba na druhou otázku odpovědět, že výraz „vyvezeno z Barmy/Myanmaru“ uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě ii) nařízení č. 194/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že se toto ustanovení vztahuje pouze na zboží, které bylo do Unie dovezeno přímo z Barmy/Myanmaru.

K třetí otázce

76 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 2 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení č. 194/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že celní orgány členských států jsou při posuzování, zda došlo k porušení tohoto ustanovení, vázány osvědčeními o původu vydanými třetí zemí, která uvádějí, že dotyčné zboží pochází z této země.

77 V této souvislosti je třeba uvést, že nařízení č. 194/2008 nestanoví povinnost předložit doklad k prokázání původu zboží, na které se vztahuje toto nařízení. Článek 2 odst. 3 tohoto nařízení pouze stanoví, že původ zboží musí být stanoven v souladu s příslušnými ustanoveními celního kodexu Společenství.

78 Jak vyplývá z článku 26 celního kodexu Společenství, celní předpisy Unie sice stanoví, že původ zboží musí být prokázán předložením určitého dokladu, avšak předložení tohoto dokladu nebrání tomu, aby v případě vážných pochybností celní orgány požadovaly dodatečné doklady prokazující, že původ zboží je uveden v souladu s příslušnými předpisy Unie. Soudní dvůr již v tomto ohledu judikoval, že účelem kontroly prováděné po propuštění zboží je ověřit správnost původu uvedeného v osvědčení o původu zboží (rozsudek ze dne 30. června 2016, Selena România, C-416/15, EU:C:2016:501, bod 36 a citovaná judikatura).

79 Z toho vyplývá, že skutečnost, že zboží má osvědčení o původu, nemůže bránit vybrání splatného cla za dovoz tohoto zboží, pokud se po tomto dovozu ukáže, že tato osvědčení byla nesprávná (rozsudek ze dne 30. června 2016, Selena România, C-416/15, EU:C:2016:501, bod 37 a citovaná judikatura).

80 Z této judikatury týkající se článku 26 celního kodexu Společenství vyplývá, že i když existuje povinnost předložit k prokázání původu dotčeného zboží takový doklad, jako je osvědčení o původu zboží, celní orgány nejsou tímto dokladem vázány. To platí tím spíše, pokud takováto povinnost neexistuje.

81 S ohledem na výše uvedené je třeba na třetí otázku odpovědět, že čl. 2 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení č. 194/2008 musí být vykládán v tom smyslu, že celní orgány členských států nejsou při posuzování, zda došlo k porušení tohoto ustanovení, vázány osvědčeními o původu vydanými třetí zemí, která uvádějí, že dotyčné zboží pochází z této země.

K nákladům řízení

82 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) Článek 2 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení Rady (ES) č. 194/2008 ze dne 25. února 2008, kterým se obnovují a zpřísňují omezující opatření vůči Barmě/Myanmaru a zrušuje nařízení (ES) č. 817/2006, ve spojení s článkem 24 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství,

musí být vykládán v tom smyslu, že

– **zbavení větví a kůry nebo opracování teakových kmenů do tvaru hranolů nepředstavuje zpracování nebo opracování určující původ zboží, které bylo získáno těmito postupy;**

– **zpracování teakových kmenů na řezivo představuje zpracování nebo opracování určující původ zboží, které bylo získáno tímto postupem.**

2) **Výraz „vyvezeno z Barmy/Myanmaru“ uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě ii) nařízení č. 194/2008**

musí být vykládán v tom smyslu, že

se toto ustanovení vztahuje pouze na zboží, které bylo do Evropské unie dovezeno přímo z Barmy/Myanmaru.

3) **Článek 2 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení č. 194/2008**

musí být vykládán v tom smyslu, že

celní orgány členských států nejsou při posuzování, zda došlo k porušení tohoto ustanovení, vázány osvědčeními o původu vydanými třetí zemí, která uvádějí, že dotyčné zboží pochází z této země.

Podpisy